

## **Model teksta koji daje informacije o Konvenciji o transferu osuđenih osoba**

Konvencija Vijeća Europe o transferu osuđenih osoba (1983, ETS br. 112) omogućava, pod određenim uvjetima, osobama koje su osuđene na kaznu zatvora u zemlji koja nije njihova vlastita da budu premješteni u svoju matičnu državu na izdržavanje kazne zatvora. U nastavku je dano kratko objašnjenje uvjeta za takav postupak.

Napominjemo da ovaj dokument ne predstavlja iscrpan opis Konvencije. Stoga, ako želite ispitati mogućnost premještaja na izdržavanje kazne u Republiku Hrvatsku, trebali biste zatražiti od zatvorske uprave ili odgovarajućeg tijela u Republici Hrvatskoj (nadležni sud izvršenja ili ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa) detaljnije informacije, na primjer, da vam omoguće da dobijete primjerak Konvencije i da obje države razmotre mogućnost vašeg premještaja. Također možete uputiti zahtjev za informacijama konzularnom predstavniku Republike Hrvatske.

### *Kada se Konvencija primjenjuje?*

Kad su i država u kojoj ste osuđeni i vaša matična država obje stranke Konvencije (možete pogledati popis stranaka Konvencije ovdje).

Međutim, kad su obje te države i države članice EU, premještaj je reguliran Okvirnom odlukom Vijeća 2008/909/JHA od 27. studenog 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji. Za daljnje informacije o postupcima EU možete pitati zatvorsku upravu ili konzularnog predstavnika zemlje svojeg državljanstva.

### *Tko treba pristati na premještaj?*

Za premještaj je potrebna suglasnost:

- a. dotične osobe ili, prema potrebi, njezinog zakonskog zastupnika;
- b. države u kojoj je dotična osoba osuđena; i
- c. države u koju se premještaj traži.

### *Tko može koristiti mogućnost premještaja u Republiku Hrvatsku?*

Možda ispunjavate uvjete za premještaj u Republiku Hrvatsku ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- a. smatrate se državljaninom Republike Hrvatske;
- b. presuda kojom vam je izrečena kazna je pravomoćna;
- c. u pravilu, ako vam je preostalo za odslužiti najmanje još šest mjeseci od izrečene kazne, iako u iznimnim okolnostima to razdoblje može biti kraće; i
- d. djelo za koje ste osuđeni je kazneno djelo prema zakonu Republike Hrvatske.

### *Koju kaznu treba odslužiti nakon premještaja?*

- Republike Hrvatska na svom teritoriju provodi postupak "izmjene kazne":

Izvornu presudu bi trebalo izmijeniti od strane nadležnog suda u Republici Hrvatskoj, prije premještaja, u kaznu koja bi mogla biti izrečena da je kazneno djelo počinjeno u Republici Hrvatskoj. Taj sud bit će vezan činjeničnim utvrđenjima, u mjeri u kojoj one izričito ili implicitno proizlaze iz presude izrečene u državi presuđenja. Ako se postupak izmjene dogodi nakon premještaja, bit će vam prezentirana priroda i duljina kazne u koju bi se izvorna kazna mogla preinačiti u Republici Hrvatskoj, kako bi vam pomogli da odlučite hoćete li tražiti premještaj. Prema odredbama Konvencije, kazna preinačena na ovaj način neće biti stroža ili duža od izvorne kazne, neće biti podvrgnuta nikakvom minimumu koji zakon Republike Hrvatske može predvidjeti za to kazneno djelo te će se uzeti u obzir čitavo razdoblje provedeno u pritvoru prije premještaja.

Trebate biti svjesni da će se, jednom kad budete premješteni, pravila o otpustu primjenjiva u državi presuđenja prestati primjenjivati i biti zamijenjena onima koja se primjenjuju u Republici Hrvatskoj. To može utjecati na to kada ćete imati pravo na uvjetni otpust ili druge mogućnosti u vezi s izvršenjem kazne. Ako budete premješteni, vaša će kazna biti izvršena u skladu sa zakonom i propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj.

- Međutim, nije isključena ni primjena postupka "nastavka izvršenja", u slučajevima kad druga ugovorna strana nije voljna primijeniti postupak "izmjene kazne" i kad interesi premještaja to zahtijevaju:

Maksimalna kazna koju treba izdržati nakon premještaja bio bi ostatak prvobitne kazne nakon uračunavanja izdržanog dijela kazne, kao i svako smanjenje kazne izrečene u državi presuđenja kazne do datuma premještaja. Ako je kazna izrečena u državi presuđenja bila duža od kazne koja bi se mogla izreći za isto kazneno djelo u Republici Hrvatskoj ili je bila drugačija od kazne koja bi se mogla izreći za isto kazneno djelo u Republici Hrvatskoj, mogla bi se prilagoditi najbližoj ekvivalentnoj kazni dostupnoj prema zakonu Republike Hrvatske, a da nije duža ili stroža od prvobitne kazne.

Trebate biti svjesni da će, jednom kad ste premješteni, pravila o otpustu u državi presuđenja zamijeniti pravila koja se primjenjuju u Republici Hrvatskoj. To može utjecati na to kad ćete imati pravo na uvjetni otpust ili druge mogućnosti u vezi s izvršenjem kazne. Ako budete premješteni, vaša će kazna biti izvršena u skladu sa zakonom i propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj.

### *Progon za druga kaznena djela*

Imajte na umu da vas, u slučaju vašeg premještaja, nadležna tijela Republike Hrvatske imaju pravo kazneno goniti, osuditi ili pritvoriti za bilo koje kazneno djelo osim onog za koje vam je izrečena trenutna kazna.

### *Oprost, amnestija, zamjena*

Vaš premještaj neće biti zapreka vašem pomilovanju, amnestiji ili ublažavanju kazne, koje bi mogla odobriti država presuđenja ili Republika Hrvatska.

#### *Revizija izvorne presude*

Ako se nakon vašeg premještaja otkriju nove informacije, koje smatrate razlozima za preispitivanje izvorne presude donesene u državi presuđenja, sama država presuđenja će odlučiti o bilo kojem zahtjevu za preispitivanje.

#### *Prestanak izvršenja*

Ako iz bilo kojeg razloga kazna prvotno izrečena u državi presuđenja prestane biti izvršna u državi presuđenja, nadležna tijela Republike Hrvatske će vas pustiti na slobodu čim budu obaviještena o tome. Slično tome, ako kazna koja se služi u Republici Hrvatskoj tu prestane biti izvršna, više ne biste bili obvezni služiti izvornu kaznu izrečenu u državi presuđenja ako se tamo vratite.

#### *Neke informacije o postupku*

Interes za premještaj možete izraziti ili tijelima države presuđenja ili tijelima Republike Hrvatske.

Ukoliko su tijela države presuđenja spremna razmotriti vaš premještaj, pružit će Republici Hrvatskoj podatke o vama, činjenice vezane uz vašu osudu i kaznu te prirodu i trajanje vaše kazne. Ako su tijela Republike Hrvatske spremna razmotriti vaš zahtjev, odgovorit će pružanjem informacija o prirodi i trajanju kazne koju biste trebali odslužiti nakon premještaja, s naznakom o tome na koji način bi se vaša kazna mogla preinačiti nakon vašeg premještaja zajedno s odredbama o oprost, uvjetnom otpustu, itd. u Republici Hrvatskoj. Imajte na umu da, u pripremi za vaš premještaj, Republici Hrvatskoj može biti proslijeđen vaš socijalni i medicinski karton.

#### *Dodatak 3. Preporuci CM/Rec(2020)3*

657 / 5.000

#### **Model teksta o Dodatnom protokolu uz Konvenciju, s izmjenama i dopunama[4]**

Kao i Konvencija o transferu osuđenih osoba, Dodatni protokol (1979., ETS br. 167) i Protokol o izmjenama i dopunama Protokola (2017., CETS br. 222) omogućuju osobama koje su dobile zatvorsku kaznu u državi koja nije njihova vlastita da služe kaznu u svojoj domovini, kako bi im se olakšala socijalna rehabilitacija. Dok većina informacija primjenjivih na Konvenciju vrijedi i za Dodatni protokol, potonji se odnosi na posebne situacije i sadrži neke proceduralne razlike. Kratko objašnjenje ovih specifičnih slučajeva nalazi se u nastavku.

Imajte na umu da ovaj dokument ne predstavlja iscrpan opis Dodatnog protokola. Ako, dakle, želite dobiti detaljnije informacije, trebali biste zatražiti od zatvorske uprave ili odgovarajućeg tijela u Republici Hrvatskoj (nadležni sud izvršenja ili ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa), na primjer da vam osiguraju da dobijete primjerak i Konvencije i njenog Dodatnog protokola, budući da je važno pročitati ih zajedno. Također možete uputiti zahtjev za informacijama konzularnom predstavniku Republike Hrvatske.

#### *Kada se primjenjuje Dodatni protokol?*

- a. Kad su država u kojoj ste osuđeni i država vašeg državljanstva obje stranke Dodatnog protokola. Možete pogledati popis stranaka Dodatnog protokola ovdje.

Molimo imajte na umu da nisu sve stranke Konvencije također i stranke Dodatnog protokola.

Dodatno, kad su obje te države i države članice EU, premještaj je reguliran Okvirnom odlukom Vijeća 2008/909/JHA od 27. studenog 2008 o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji. Za daljnje informacije o postupcima EU možete pitati zatvorsku upravu ili konzularnog predstavnika zemlje svojeg državljanstva.

b. Kad je vaša situacija jedna od slijedećih:

i. pobjegli ste ili se vratili u državu svojeg državljanstva prije nego što ste odslužili dio ili cijelu zatvorsku kaznu koju je izrekla država u kojoj je kazneno djelo počinjeno;

ii. uz kaznu zatvora, dobili ste nalog za protjerivanje ili deportaciju u kojem se navodi da ćete morati napustiti državu presuđenja čim kazna bude odslužena.

*Što je drugačije u postupku prijenosa u odnosu na Konvenciju?*

U prvom slučaju, kada ste pobjegli ili se vratili u zemlju svog državljanstva prije nego ste izdržali kaznu, država presuđenja može zatražiti Republiku Hrvatsku da izvrši vašu kaznu ili ostatak kazne. Ovakav zahtjev može se odbiti. Do davanja suglasnosti za premještaj, Republika Hrvatska vas može zadržati u privremenom pritvoru. Međutim, nećete biti dovedeni u lošiji položaj u pogledu izvršenja kazne zbog vremena provedenog u pritvoru. Budući da ste već u zemlji svog državljanstva, vaš pristanak ili mišljenje o prijenosu kazne nije potrebno.

U drugom slučaju, kada ste uz kaznu zatvora dobili nalog za protjerivanje ili deportaciju, država presuđenja može zatražiti Republiku Hrvatsku za vaš premještaj. Budući da nećete imati pravo ostati u državi presuđenja nakon odsluženja kazne, vaš pristanak nije potreban. Međutim, Republika Hrvatska neće donijeti odluku bez razmatranja vašeg mišljenja o zahtjevu. U tu svrhu, država presuđenja zatražit će vaše mišljenje i o tome obavijestiti Republiku Hrvatsku.

Kad je premještaj dogovoren u ovoj situaciji, nećete biti procesuirani ili osuđeni za kaznena djela počinjena prije premještaja osim ako država presuđenja to ne odobri ili osim ako ste ostali ili se dobrovoljno vratili u Republiku Hrvatsku nakon odsluženja kazne.

Konvencija se primjenjuje na sve ostale elemente postupka premještaja i na uvjete koji se tiču izvršenja vaše kazne od strane Republike Hrvatske.